

توریسم

تلنگر

نیشگون

تعیین تکلیف کاروانسرای شاه عباسی دامغان

خلع ید پیمانکار فعلی

رئیس میراث‌فرهنگی دامغان از ضرورت تعیین تکلیف کاروانسرای شاه‌عباسی دامغان خبر داد و گفت: روند مرمت و بهره‌برداری این بنای ارزشمند با ترک فعل پیمانکار فعلی متأسفانه متوقف مانده است. به گزارش مهر، مجتبی اکبرپور در نشست بررسی مسائل مرتبط با کاروانسرای شاه‌عباسی دامغان در فرمانداری این شهرستان اعلام کرد: ضرورت دارد که تصمیمات لازم برای تعیین تکلیف این بنای ارزشمند تاریخی گرفته شود.

وی از عدم عمل به تعهدات از سوی پیمانکار فعلی کاروانسرای شاه‌عباسی دامغان خبر داد و ابراز کرد: متأسفانه به دلیل این ترک فعل عملیات مرمت و بهره‌برداری از کاروانسرای شاه‌عباسی دامغان معطل مانده است.

رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی دامغان با بیان اینکه صندوق توسعه و احیای بناهای تاریخی کشور می‌بایست خلع ید این پیمانکار را در دستور کار قرار دهد، تأکید کرد: تلاش می‌کنیم تا شرایط را برای واگذاری کاروانسرای شاه‌عباسی دامغان به سرمایه‌گذار جدید در کوتاه‌ترین زمان ممکن مهیا کنیم.

اکبرپور با بیان اینکه شهرداری دامغان هم یکی از گزینه‌های واگذاری کاروانسراست که باید درباره آن تصمیم‌گیری شود، بیان کرد: هدف میراث‌فرهنگی، احیا و بهره‌برداری از ظرفیت عظیم کاروانسرای شاه‌عباسی دامغان به‌عنوان یک اصالت تاریخی و یک مجموعه فرهنگی و گردشگری است.

وی با بیان اینکه بهره‌برداری از این بنای ارزشمند می‌تواند یک جاذبه دیگر گردشگری را هم برای شهرستان دامغان فراهم سازد، گفت: به زودی گزارش فنی وضعیت فعلی بنای کاروانسرای شاه‌عباسی دامغان برای تصمیم‌گیری نهایی به صندوق توسعه و احیای بناهای تاریخی کشور ارسال می‌شود.

میراث

«چشمه علی» نجات پیدا می کند؟

رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان ری از آغاز عملیات حفاری برای شناسایی منشأ آب و بررسی وضعیت بستر آب چشمه‌علی با هدف یافتن عوامل مؤثر بر خشک‌شدن این اثر تاریخی و ارائه راهکارهای احیا، خبر داد. به گزارش ایسنا، محسن سعادت در این‌باره گفت: در راستای شناسایی منشأ آب و حوضه آگیر بستر آب چشمه‌علی، عملیات حفاری محدوده این چشمه توسط شرکت مترو تهران و با دستور دادستانی شهرستان ری آغاز شده است. این حفاری علاوه‌بر بررسی وضعیت بستر آب، با هدف شناسایی منشأ آب و حوضه آگیر و همچنین شناسایی عوامل مؤثر بر خشک‌شدن چشمه و

ارائه راهکارهای عملیاتی برای احیای آن انجام می‌شود. او افزود: موضوع خشک‌شدن بستر آب چشمه‌علی شهری به‌عنوان یکی از مسائل مهم میراث‌فرهنگی این شهر هواره تا دستیابی به نتیجه مثبت در دستور آگیری قرار دارد. پیگیری‌های لازم با همکاری دستگاه‌های مرتبط ادامه خواهد داشت تا شرایط برای احیای این اثر ارزشمند تاریخی فراهم شود. چشمه‌علی که در دامنه کوه بی‌بی شهربانو در حاشیه شهری قرار دارد، یکی از مهم‌ترین آثار طبیعی و تاریخی منطقه است که در طول هزاره‌ها نقش حیاتی در تأمین آب و زندگی و شکل‌گیری سکونت‌های اولیه در این بخش از فلات مرکزی ایران ایفا کرده است. قدمت سکونت و استفاده از این چشمه براساس مطالعات باستان‌شناسی به دوره‌های نوسنگی بازمی‌گردد و برخی پژوهش‌ها عمر تمدن پیرامون آن را بین ۷ تا ۱۰ هزار سال برآورد کرده‌اند، به‌طوری‌که این مکان در طول تاریخ پذیرای جمعیت انسانی بوده و تأثیر مهمی در شکل‌گیری اجتماعات گذشته داشته است. طی دهه‌های گذشته، جریان آب این چشمه که زمانی همواره با آبدهی نسبی شناخته می‌شد، به‌طور محسوس کاهش یافت. نخستین نشانه‌های افت قابل‌توجه در اوایل دهه ۱۳۹۰ پدیدار شد و در سال ۱۳۹۶ برای مدتی جریان آب به‌طور موقت قطع شد. هرچند پس از آن تا حدودی بازگشت کامل مشاهده شد، اما از حدود سه‌سال اخیر بستر چشمه به‌طور کامل خشک و بی‌آب شده که این وضعیت به‌عنوان یک بحران زیست‌محیطی و فرهنگی در میان کارشناسان و فعالان میراث‌فرهنگی مطرح است. کارشناسان دو عامل عمده را در خشک‌شدن کامل چشمه مؤثر دانسته‌اند: تغییر مسیر و انسداد مجاری طبیعی آب در اثر پروژه‌های عمرانی و حفاری‌های مترو و افت سطح آب‌های زیرزمینی به‌دلیل خشکسالی و بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آبی. در کنار این مباحث، مردم محلی و فعالان میراث‌فرهنگی بارها نسبت به رهاشدن بستر چشمه و تهدیداتی که توسعه شهری برای بقا و احیای آن ایجاد کرده، هشدار داده‌اند.

مناطق آزاد می‌توانند

رقیب سفر به کشورهای

همسایه باشند

وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: اگر زیرساخت‌ها و ظرفیت‌ها در مناطق آزاد به‌خوبی توسعه یابد، می‌تواند در تمایل مردم نسبت به سفر به این مناطق در برابر سفر به کشورهای همسایه موثر باشد. رضا صالحی امیری اظهار کرد: اخیراً همکاری‌ام با رئیس مناطق آزاد جلسه داشتند و توافق شد از توسعه مراکز گردشگری در مناطق آزاد حمایت کنیم و به تقویت مشوق‌های لازم برای ایجاد جذابیت سفر به این بخش‌ها در مناطق آزاد کمک کنیم. وزیر گردشگری ادامه داد: اگر بتوانیم به مناطق آزاد توجه لازم را داشته باشیم، یکی از کانون‌هایی است که می‌توانیم در بخشی از سفرهای مردم به‌جای اینکه به کشورهای همسایه توجه شود به مناطق آزاد ایران سفر کنند، همچون جزیره کیش که درحال حاضر حدود ۵۰ هتل فعال دارد و ۵۰ هتل نیز آنجا در دست ساخت است. وزیر گردشگری درباره شعار نوروز ۱۴۰۵، اظهار کرد: با نظر رئیس‌جمهوری، نوروز امسال، نوروز وفاقی و همدلی است. در این نوروز از تمام حاشیه‌ها، عبور خواهیم کرد و وارد اصل مهمی می‌شویم که ایران به‌عنوان تمدن افتخارآمیز در دنیا بدرخشد و باید کدورت‌ها را کنار بگذاریم. در واقع نوروز را عبور از سوگ، ناامیدیم.

زمانی برای پاسداشت خاطره های جمعی

در همین چارچوب، پرونده «افطار و سنت‌های فرهنگی – اجتماعی آن» که شامل مراسم و مناسک غذایی مرتبط با بازکردن روزه در ماه مبارک رمضان است، در فهرست میراث‌فرهنگی ناملموس کشور ثبت شده و به‌صورت مشترک با کشورهای آذربایجان، ترکیه و ازبکستان در فهرست میراث‌فرهنگی ناملموس بشریت در یونسکو قرار گرفته است. ثبت جهانی این آیین نشان می‌دهد که افطار نه‌تنها یک عمل عبادی، بلکه یک سنت فرهنگی – اجتماعی گسترده در جغرافیای فرهنگی منطقه است.

با این‌حال، درحالی‌که آیین افطار به‌عنوان یک کل فرهنگی ثبت جهانی شده است، به نظر می‌رسد جای یک پرونده ملی مستقل با عنوان «خوراک‌های رمضان» در فهرست میراث ناملموس کشور خالی است. گردآوری، مستندسازی و ثبت مهارت‌های پخت غذاها و شیرینی‌های رضوانی در قالب یک پرونده موضوعی می‌تواند تصویر دقیق‌تری از تنوع فرهنگی استان‌های مختلف ایران ارائه دهد و از فراموشی تدریجی برخی مهارت‌های بومی تهیه آنها جلوگیری کند. ثبت موضوعی خوراک‌های رضوانی، علاوه بر صیانت از دانش سنتی، می‌تواند به تقویت گردشگری فرهنگی، حمایت از تولیدکنندگان محلی و افزایش آگاهی عمومی درباره ارزش‌های میراث ناملموس کمک کند. به‌ویژه آنکه بخش مهمی از این مهارت‌ها تنها در یک بازه زمانی کوتاه از سال فعال می‌شوند و در صورت بی‌توجهی، در معرض کمرنگ‌شدن قرار می‌گیرند.

ماه رمضان هرسال با خود طعم‌ها و عطرها‌یی را بازمی‌گرداند که بخشی از خاطره جمعی ایرانیان است.

ثبت و مستندسازی این طعم‌ها، نیز تنها حفظ یک دستور پخت، بلکه پاسداشت بخشی از فرهنگ زیسته مردم ایران است؛ فرهنگی که در سفره‌های افطار جلوه‌گر می‌شود.

اُفت ۶۰ تا ۷۰ درصدی گردشگری سلامت در پی ناآرامی‌ها

رئیس انجمن حرفه‌ای گردشگری سلامت خراسان رضوی با اشاره به تأثیر مستقیم ناآرامی‌های اخیر و تعلیق پروازهای خارجی بر ورود بیماران خارجی، از کاهش ۶۰ تا ۷۰ درصدی گردشگری سلامت خبر داد.

حسین نگونام -دربارۀ تأثیر ناآرامی‌های اخیر بر ورود بیماران خارجی به کشور اظهار کرد: وجود هرگونه ناآرامی در ایران و حتی در کشورهای بازار هدف ما مانند عراق و افغانستان، به‌صورت مستقیم بر بازار گردشگری سلامت اثر می‌گذارد. صنعت گردشگری سلامت وابستگی جدی به مؤلفه امنیت دارد و در صورت نبود امنیت، هیچ‌یک از تلاش‌های انجام‌شده به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. وی افزود: از اواخر خردادماه، شاهد افت شدید ورود بیماران خارجی به کشور بوده‌ایم؛ به‌طوری‌که میزان ورودی گردشگران سلامت بیش از ۶۰ تا ۷۰ درصد کاهش یافته و این روند به‌صورت زنجیره‌ای ادامه دارد. به محض آنکه شرایط پروازی و روادید اندکی سامان می‌گرفت، محدودیت‌های جدید اعمال می‌شد و به‌دنبال آن ناآرامی‌ها مجدداً شرایط را بی‌ثبات کرد.

رئیس انجمن حرفه‌ای گردشگری سلامت خراسان رضوی ادامه داد: درحال حاضر نیز شرایط کاملاً پایدار نیست. اگرچه وزارت امورخارجه صدور ویزا را ازسر گرفته، اما این روند به‌صورت بسیار محدود و قطرچکانی انجام می‌شود. ازسوی دیگر، بسیاری از

بیتوته

گردشگری فارس این روزها با یکی از سخت‌ترین دوره‌های فعالیت خود روبه‌روست؛ دوره‌ای که فعالان این حوزه از آن با تعبیر «وضعیت بحرانی» یاد می‌کنند.

به گزارش ایلنا، از خاموش‌شدن چراغ برخی دفاتر خدمات مسافرتی گرفته تا افت چشمگیر ضریب اشغال هتل‌ها، نشانه‌هایی است که از رکودی عمیق در زنجیره سفر حکایت دارد.

استانی که در سال‌های پررونق، سهم قابل توجهی از سفرهای داخلی و بخشی از گردشگران خارجی را به خود اختصاص می‌داد امروز با بحران گردشگر روبه‌رو شده است. با این‌حال، شرایط اقتصادی، تحولات ملی و بین‌المللی و کاهش قدرت خرید خانوارها، جریان سفر را با اختلال جدی مواجه کرده است. گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد: بسیاری از دفاتر خدمات مسافرتی با کاهش شدید تقاضا روبه‌رو شده‌اند؛ برخی تاگزیر به تعطیلی شده و برخی دیگر با حداقل ظرفیت فعالیت می‌کنند.

در این میان، نیروی انسانی آموزش‌دیده و متخصص این حوزه بیش از همه در معرض آسیب قرار دارند؛ نیروهایی که سال‌ها تجربه و دانش آندوخته‌اند و اکنون آینده شغلی‌شان با ابهام همراه است.

از سوی دیگر، صنعت هتلداری نیز از این رکود بی‌تصیب نمانده است. کاهش محسوس سطح اشغال واحدهای اقامتی، به‌ویژه در ماه‌های اخیر، زنگ خطری جدی برای فعالان این بخش به صدا درآورده است.

رئیس انجمن دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی فارس با بیان اینکه شرایط موجود صرفاً مختص این استان نیست، اظهار داشت: وضعیت دفاتر در سراسر کشور تحت تأثیر شرایط اخیر قرار گرفته، با این

برای درمان در ایران وجود دارد، اما سخت‌گیری‌های چندبرابری در صدور ویزای درمانی موجب شده بیماران واقعی نتوانند وارد کشور شوند.

وی افزود: درحال حاضر حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد

از گردشگران سلامت استان خراسان رضوی از کشور افغانستان تأمین می‌شوند. اگر بتوان در کوتاه‌مدت روند صدور ویزای درمانی برای این گروه را تسهیل کرد،

گردشگری سلامت در شرایط فعلی گفت: مهم‌ترین اقدام در شرایط کنونی، تسهیل ورود بیماران از بازارهای هدف، به‌ویژه افغانستان است. با وجود اینکه همچنان تقاضا

چراغ دفاتر مسافرتی دارد یکی یکی خاموش می‌شود

پلنفرم‌های مرتبط صورت گرفته است، درحالی‌که دفاتر خدمات مسافرتی نقش‌ی در تعیین قیمت ندارند و صرفاً به‌عنوان واسطه فروش فعالیت می‌کنند.

این افزایش‌ها بر وضعیت بازار گردشگری تأثیر منفی گذاشته است. سیدحسن سیادتان در گفت‌وگو با ایلنا، با اشاره به اینکه در دی‌ماه سطح اشغال هتل‌ها زیر ۱۰۰ درصد نبوده، اما در بهمن‌ماه به زیر ۲۵ درصد رسیده است، خاطرنشان کرد: این آمار به‌صورت رسمی ارائه شده و گزارش آن به مسئولان ذی‌ربط از جمله وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و همچنین دفتر ریاست‌جمهوری ارسال شده است.

سیادتان ادامه داد: بر اساس بررسی‌های انجام‌شده توسط جامعه هتلداران فارس و همچنین گزارش‌های ارائه‌شده، میزان اشغال هتل‌های استان در مقایسه با سال‌های گذشته کاهش محسوسی داشته است. در مقایسه با سال‌های قبل، افت حدود ۴۰ درصدی نسبت به سال گذشته مشاهده می‌شود.

وی با اشاره به اینکه بخش عمده مسافران ورودی در شرایط فعلی سفرهای داخلی هستند، گفت: ماهیت سفرها عمدتاً تفریحی و گردشگری نیست و همین موضوع بر کاهش تقاضای اقامت تأثیر گذاشته است.

رئیس جامعه هتلداران فارس درباره وضعیت نوروز نیز اظهار کرد: باتوجه به شرایط موجود، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد وضعیت اشغال هتل‌ها در ایام نوروز نیز با چالش همراه خواهد بود.

رئیس جامعه هتلداران فارس تأکید کرد: صنعت گردشگری در شرایط فعلی با چالش‌های جدی مواجه است و انتظار می‌رود با برنامه‌ریزی دقیق و حمایت‌های مؤثر، زمینه بهبود وضعیت و افزایش سطح اشغال واحدهای اقامتی فراهم شود.

← جای خالی پرونده ملی

«خوراک‌های رمضان»

در فهرست میراث ناملموس کشور

چالش

می‌توان بخشی از خسارات واردشده به این صنعت را جبران کرد، اما متأسفانه سخت‌گیری‌های موجود مانع بهره‌برداری از این ظرفیت شده است.

رئیس انجمن حرفه‌ای گردشگری سلامت خراسان رضوی با اشاره به لزوم اصلاح رویکرد مدیریتی در حوزه گردشگری سلامت خاطرنشان کرد: یکی از مشکلات اساسی این است که برخی مدیران با نگاه تک‌بعدی تصمیم‌گیری می‌کنند و فرآیندها را متناسب با شرایط روز بازطراحی و اصلاح نمی‌کنند. در شرایطی که کشور با تنش‌های سیاسی و بین‌المللی مواجه است، باید برای نجات صنعتی مانند گردشگری سلامت که صنعتی ارزآور و درآمدزا محسوب می‌شود، نگاه ویژه‌ای درنظر گرفت. نگونام تأکید کرد: ضروری است فرآیندهای اداری به‌ویژه مدت زمان صدور ویزای درمانی کاهش یابد تا بتوان در برابر تحریم‌ها و فشارهای خارجی ایستادگی کرد. متأسفانه برخی سخت‌گیری‌های مضاعف ازسوی دستگاه‌های مسئول، عملاً همسو با سیاست‌های تحریمی عمل می‌کند و به تضعیف این صنعت می‌انجامد. وی اضافه کرد: این موضوع نیازمند یک نگاه ملی و فرابخشی است تا مسئولان شرایط موجود را درک کرده و با حمایت از بخش خصوصی و تسهیل فرآیندها، به مردم و اقتصاد کشور کمک کنند.